

ת"פ 15152/11/12 - מדינת ישראל נגד אלכס קאהן, יוהאן אבוג'דיד, גיא שחר, אייל לוי, אבי רחמים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 15152-11-12 מדינת ישראל נ' קאהן ואח'

לפני כבוד השופט שמאי בקר
המאשימה:
נגד

מדינת ישראל

1. אלכס קאהן
2. יוהאן אבוג'דיד
3. גיא שחר
4. אייל לוי
5. אבי רחמים

הנאשמים:
המאשימה ע"י ב"כ עו"ד גיא רוסו, פמת"א
הנאשם 1 ע"י ב"כ עו"ד מוטי כץ

ה ח ל ט ה
בענין הנאשם 1

ר ק ע כ ל ל י

1. ביום 13.9.2018 הורשע הנאשם, אלכס קאהן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות המנויות בכתב

עמוד 1

האישום דנא ובעבירות מושא כתב אישום נוסף, שצורף להליך כאן (ת"פ 28770-09-15).

קאהן הורשע איפוא בשלוש עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות, בשתי עבירות של סחיטה באיומים, בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות, באי-מסירת פרטים לאחר תאונה, כל אלה בהליך דנא, ובתיק המצורף - גם בעבירה של החזקת מסמך מזויף.

2. על פי הסדר הטיעון שהוצג בבית המשפט, הוסכם כי הצדדים יטענו לעונש מוסכם בן חמישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪, ופיצוי בסך 50,000 ₪ למתלוננים שונים.

התובע, עו"ד גיא רוסו, הבהיר במעמד הצגת ההסדר, כי אם לא יימצא קאהן כשיר לביצוען של עבודות שירות על ידי הממונה על עבודות השירות, אזי העונש המוסכם ירוצה בדרך של מאסר ממש, מאחורי סורג ובריח.

הסנגור, עו"ד מוטי כץ, הוסיף מצידו, בתגובה לדברי חברו לעיל, כי אם הממונה על עבודות השירות לא ימצא את הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות, תתקוף ההגנה את ההחלטה האמורה.

3. קאהן הופנה אל הממונה על עבודות השירות לצורך קבלת חוות דעת מטעמו בשאלת כשירותו של הנאשם לביצוע עבודות שירות.

4. ביום 14.11.2018 הגיש הממונה בקשה לדחיית מועד מתן חוות הדעת מטעמו. הממונה פירט בבקשה, כי הוא מבקש לקבל חוות דעת מאת מודיעין משטרת ישראל בקשר לקאהן, נוכח היותו של האחרון "מסוכסך עם כנופיית פשע".

בית המשפט נעתר לבקשת הממונה, והורה על דחיית הדיון בעניינו של הנאשם.

5. ביום 23.12.2018 הונחה בפני בית המשפט חוות דעת מאת הממונה לפיה קאהן **כשיר** לביצוע עבודות שירות, ללא מגבלות רפואיות. דא עקא, שעם זאת, הוסיף הממונה את הפסקה יוצאת הדופן הבאה: "**לאור העובדה כי למרות פניות חוזרות ונשנות טרם התקבלה חוות דעת מטעם משטרת ישראל הרי שנבצר מטעם החתומה מטה להעביר חוות דעת אחראית ומקצועית אודות המועמד**".

6. נוכח הודעת הממונה, התקיים דיון נוסף ביום 25.12.2018 שבסופו קבע בית המשפט כי הממונה יודיע תוך עשרה ימים היכן ומתי יחל הנאשם לבצע את עבודות השירות, כפי המוסכם בהסדר הטיעון, אלא אם תוך אותו פרק זמן תוגש חוות דעת מודיעינית מאת המשטרה, ולאחריה החלטה בהתאם לתוכן אותה חוות דעת נכספת.

מעבר לצורך ולשם היעילות, קבע עוד בית המשפט, כי התביעה תעביר לעיונו של הסניגור פראפרזה, למקרה שחוות הדעת המודיעינית שתוגש - תהא שלילית.

7. ואכן, המשטרה נענתה לבסוף לתחינת הממונה ולדד-ליין שקבע בית המשפט, ובחוות הדעת הממונה על עבודות השירות מיום 9.1.2019 נקבע כי הממונה קיבל חוות דעת מסוכנות מטעם משטרת ישראל. על פי אותה חוות דעת מאת המשטרה, קאהן "מוכר בקשריו עם עבריינים בארגוני פשיעה ומכאן החשש כי יפגע מתוקף קשריו, ומשטרת ישראל מתנגדת להעסקתו בעבודות שירות".

על בסיס חוות דעתה של המשטרה, החליט הממונה כך: "הנידון אינו מתאים לעבודות שירות נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם לרבות בנאשם, בהתבסס על חוות דעת שניתנה על ידי משטרת ישראל" (להלן: "החלטת הממונה").

8. הסניגור עו"ד כץ קיים את הבטחתו הנבואית, וביום 9.1.2019 יצא חוצץ נגד החלטת הממונה. לשיטת ההגנה, חוות דעתו של הממונה לא הצדיקה, על פני הדברים, שלילת ביצוע העונש המוסכם בדרך של עבודות שירות. נוכח עמדת הסניגוריה, נקבע דיון נוסף אליו זומן קצין המודיעין אשר על המידע המודיעיני שהועבר לממונה, על מנת שבית המשפט יבחן את החלטת הממונה לגופא.

9. בדיון שהתקיים ביום 5.3.2019 העביר התובע פראפרזה לעיון ההגנה ולעיון בית המשפט (סומנה במ/1). יצוין, כי הנאשם קאהן נתן הסכמתו בהתאם להוראת סעיף 51ב (ב) (4) (3) לחוק לכך שבית המשפט יעיין במידע החסוי עליו מבוססת חוות הדעת, במעמד צד אחד.

וכך היה. נוכח ההסכמה, התקיים הדיון במעמד צד אחד, אליו התייצבו נציגי יחידת המודיעין של המשטרה. הדיון תועד בפרוטוקול נפרד וחסוי (שנערך בתוכנת וורד, במנותק ממערכת נט המשפט); המוצגים במ/2-במ/5, שהוגשו לעיון בית המשפט בלבד, הוחזרו לידי הנאמנות של התובע, ונמסרו לאחרונה לידי בית המשפט, לטובת כתיבת החלטה זו.

מעבר להגשת המוצגים דלעיל, השיבו נציגי המשטרה לשאלות בית המשפט אודותם, ובכלל, ובין היתר אישרו כי מסקנת חוות הדעת נסמכת אך ורק על הקשר של הנאשם עם חברי ארגון פשיעה. בתום הדיון במעמד צד אחד, קיבלו הצדדים את הצעת בית המשפט לפיה יתקיים דיון נוסף במסגרתו תוגש פסיקה מאת הצדדים, וישמעו טיעונים בעל פה.

10. בדיון שהתקיים ביום 14.4.2019, טען התובע כי הגם שהסדר הטיעון דן באפשרות אי-התאמתו של הנאשם לביצוע עבודות שירות, הרי שבנסיבות שנוצרו, הרי ש"כל החלטה של אדוני תהיה סבירה".

התובע הדגיש כי התמונה המודיעינית בקשר לנאשם כאן, שונה מזו שהוצגה בקשר לנאשם אחר בפרשה זו, אייל לוי (ראו פירוט בהמשך), והודיע שהוא מותיר את ההחלטה בשאלת סבירות החלטתו של הממונה לשיקול

דעת בית המשפט. התובע השיב לשאלת בית המשפט, כי הטעם לעמדתו המתונה, מתונה מאד, נעוץ בחומר הראייתי שהוגש מטעם משטרת ישראל ובהערות בית המשפט לגביו.

11. הסניגור מצידו ביקש את בית המשפט לקבוע שהנאשם כן ירצה את עונשו בדרך של עבודות שירות וטען, בין היתר, שהטענה לפיה עצם ההיכרות של הנאשם עם ארגוני פשע יוצרת סכנה השוללת ריצוי העונש בדרך של עבודות שירות - היא בלתי סבירה.

החלטתו של הממונה על עבודות השירות[1] איננה סבירה

12. לאחר שבחנתי את חוות הדעת שקיבל הממונה מאגף המודיעין במשטרת ישראל, ואת החומר שעליו התבססה חוות הדעת, ולאחר ששמעתי את הבהרות המשטרה בעניין, הגעתי, בלית ברירה ממש, לכלל מסקנה כי החלטת הממונה איננה סבירה, ואין בידי לאמצה. כתבתי לעיל, כי החלטה זו ניתנת "בלית ברירה", הואיל ולאחר ששמעתי במעמד צד אחד את נציגי המודיעין של המשטרה - ביקשתי את התובע לבחון אפשרות לפיה **תסכים** המשטרה לשנות מחוות דעתה, ובכך להביא לשינוי בעמדת הממונה. הגם שהצעת בית המשפט - לנוכח הראיות שהוצגו בפניו - נראה שהתקבלה על דעת התביעה (ראו עמדתה המצוטטת לעיל, או למצער - היא טענה את טענותיה בקול רפה מאד), הרי שהצעתי האמורה נדחתה על ידי המשטרה, ומכאן אני נאלץ, ממש כך, לכתוב החלטה זו. אומר את הדברים ללא כחל ושרק, אף בצער: ככלל, ואולי במיוחד בימים טרופים אלה, לא קל לבית המשפט לקבוע כי המשטרה זועקת "זאב, זאב..". ברם, משלא השכילה והסכימה המשטרה (להבדיל מהתביעה, כך נדמה) לסגת לאחור - אין מנוס מלפניי.

13. ועתה, לגופו של ענין. כמפורט לעיל, הממונה חיווה דעתו - על בסיס מידע שהתקבל מהמשטרה - כי הנאשם אינו מתאים לריצוי עונש על דרך של עבודות שירות, והכל בהתאם לסמכות לפי סעיף 51ב(1) (1) לחוק העונשין, אותו סעיף המדבר על מניעה הקשורה בהתקיים "יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו של אדם לרבות בנאשם עצמו". התביעה טענה, כי מאז כניסת תיקון 102 לתוקף, מאז יום 11.11.2009, תיקון חקיקה שדן באורח מקיף בכל נושא עבודות השירות, הרי שאין עוד תחולה להלכת ע"פ 779/08 **אלי מוסלי נ' מדינת ישראל** (פורסם ביום 1.4.2009), ולממונה יש גם יש סמכות להביא בחשבון שיקולים כגון אלה שעמדו בפסילתו של קאהן מלבצע עבודות שירות.

14. ראשית יובהר - ודומה שלא יכולה להיות מחלוקת על כך - כי הן לפני תיקון 102 לחוק העונשין, והן עתה, לאחר כניסתו לתוקף, בית המשפט הוא-הוא האמון על קביעת עונשו של נאשם פלוני, לרבות ההכרעה בשאלה אם מתאים הוא לרצות מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, אם לאו. כאז כן עתה, עמדתו של הממונה, היא המלצה לבית המשפט, ולא מעבר לכך, גם אם ידענו כי מדובר בהמלצה בעלת משקל סגולי גבוה. על פי החוק מוסמך אמנם הממונה לקבוע בחוות דעתו כי נאשם פלוני מסוכן לעצמו ולזולת, אך אין בכך כדי לפרק את בית המשפט מסמכותו, לקבוע בעצמו, לאחר שבחן היטב את עמדת הממונה, כיצד ירצה הנאשם את עונשו, בסופו של יום.

ראו לענין זה את ת"פ (ת"א) 40267-08 **מדינת ישראל נגד יצחק חדיף** (פורסם במאגרים המשפטיים ביום 7.7.2010), שם נדונה עמדת הממונה על עבודות השירות ביחס לנאשם, זמן קצר **לאחר** כניסת תיקון 102 לחוק העונשין לתוקפו. במקרה דשם עמד כבוד השופט כבוב מבית המשפט המחוזי בתל אביב על משמעותו המעשית של התיקון, כדלקמן:

"...כיום ולאור תיקון 102 מחובת הממונה לפרט את התאמתו או אי התאמתו של נאשם לבצע עונשו בעבודות שירות, נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בנאשם עצמו. וקביעת אי התאמה כזו תתבסס על חוות דעת שקיבל הממונה, אם ניתנה כזו, מקצין משטרה או גורם אחר...

....

בעוד שבעבר מי שהיה הממונה הבלעדי על קביעת מידת הסכנה הוא בית המשפט, ולממונה כלל לא היתה סמכות לקבוע זאת, וראה למשל ע"פ 779/08 מוסלי נ' מ"י ... כיום, כלשון הסעיף, הממונה יפרט בחווה"ד את אי התאמתו של הנאשם, נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות הנאשם עצמו - היינו מלאכת הארכת אותה אי התאמה על בסיס אותו חשש, והיותו בגדר 'יסוד סביר' אם לאו ופירוטה ככזו בחוות הדעת, מלאכת הממונה היא, וזאת כפי שהלה מתרשם מחוו"ד גורמי המשטרה...". [ההדגשה לעיל ובכל ציטוט בהמשך אינה במקור - ש.ב.].

15. בהקשר זה יצוין, כי קביעת בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט ג'ובראן, במסגרת פרשת **מוסלי**, ולפיה שיקול דעתו של הממונה איננו בא **להחליף** את שיקול דעתו של בית המשפט נותרה בעינה, גם לאחר תיקון 102. זאת ועוד, קביעתה של כבוד השופטת פרוקצ'יה שם (בדעת רוב לגבי עניין זה בלבד) יפה אף היא לענייננו, ועודנה רלוונטית, כדלקמן:

"...להמלצתו של הממונה בדבר התאמתו או אי התאמתו של נידון לעבודות שירות יש משקל רב במסגרת ההכרעה העונשית הסופית, הנתונה בידיה של הערכאה השיפוטית. יחד עם זאת, במקום שמתברר כי המלצת הממונה לוקה בפגם מינהלי, בין היתר, מחמת שהיא מתבססת על שיקול לא ענייני, או לוקה באי סבירות קיצונית, כי אז יוכל בית המשפט לגזור את העונש אף בניגוד להמלצת הממונה..."

16. אני סבור כי במקרה דנא, החלטתו של הממונה איננה סבירה, מפני שעיון מעמיק בחומר הגולמי עליו התבססה חוות דעתה של המשטרה מלמד כי לא כצעתה.

17. בפני בית המשפט הוצגו מספר ידיעות, מהן עלה, בין היתר, כי הנאשם נפגש עם אחד, עמיר מולנר (והדברים עולים גם מהפרוטוקול הגלוי מיום 14.4.2019 מפי הסניגור בעמ' 305 בש' 15-16), והוא "קשור" לגורמים עברייניים. אפרט, רק ככל הניתן: **במ/2** - מדובר אמנם על מפגש בין אותו מולנר לבין קאהן. אולם, מדובר במפגש שנערך בכלל **לאחר** מתן חוות דעת המשטרה לממונה. על כן, הידיעה המודיעינית שבבסיס **במ/2**, שהובאה לבית המשפט - לא נכללה כלל בחוות דעת המשטרה לממונה. למען הסר ספק, ועל מנת

שלא ייראה כאילו אותה ידיעה נפסלת רק על רקע "כרונולוגי", אומר עוד, בזהירות, כי אין בידיעה עצמה תוכן המלמד על סיכון, ואדרבא - ייתכן וההגנה אף הפיגה חשש כאמור, אם קיים בכלל, בטיעוניה, בישיבת יום 5.3.19 (מבלי שנחשפה כמובן לבמ/2).

במ/3 - מדבר על קשריו של קאהן עם פלוני ועם אלמוני. לא עולה ממנו, על פני הדברים, מסוכנות.

במ/4 - מדבר על מעשים כאלה ואחרים שמבצע קאהן, לכאורה, עם פלוניים - אלמוניים. גם ממסמך זה לא עולה מסוכנות, בוודאי שלא מפורשת.

במ/5 - עוד מפגש של קאהן עם פלוני, אחר. גם כאן מדובר להבנתי במידע מאוחר לזה שבא לפני הממונה על עבודות השירות, כך שלא ניתן לומר כי היה חלק ממארג הידיעות שכאילו בא לפני הממונה. אולם, כאמור, אעשה מלאכתי שלמה, ואציין, בכל זאת, כי גם ממסמך זה אין עולה מסוכנות או סכסוך של קאהן עם מאן דהוא. יתר על כן, על פי המשטרה, בתגובה לשאלת בית המשפט, נמסר כי **אין ידיעה קונקרטית, ולו אחת, המדברת על רצון לפגוע בקאהן, מחמת קשר כזה או אחר שלו** (ראו 304, שו' 15 ואילך; וגם תשובה לשאלה נוספת של בית המשפט, מבלי לחושפה, באותו עמוד, שו' 26).

18. השורה התחתונה היא זו, איפוא: הנפגש קאהן עם טיפוסים מפוקפקים? נראה שהתשובה חיובית. האם קאהן הוא "ילד טוב ירושלים"? ספק אם כך. ברם, רבים וטובים מן המרצים מאסר בפועל בעבודות שירות הם אנשים העונים על מאפיינים אלו. ברם, השאלה היא, על פי החוק, היא זו: האם קיים חשש לפגיעה בגופו של אדם כתוצאה מביצוע עבודות שירות על ידי אותו קאהן? התשובה היא שלילית, כך על פני הדברים. ודוק: המשטרה אינה יודעת לדווח על סכסוך של קאהן מול פלוני או אלמוני, על אינטרס של פלמוני לפגוע בו, ואין כל אינדיקציה הקרובה למצב דברים מסכן חיים כגון דא. העובדה שקאהן מקורב או מכיר ברנש זה או אחר, אפילו אניח כי הרקע להיכרות אינו כשר במהותו - אין בה די לפוסלו מביצוע עבודות שירות, בהיעדר סיכון. **במקרה דנא, אין יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בקאהן עצמו, ומכאן - שאני דוחה את חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות.**

19. נוכח הראיות הדלות, אף זאת - בלשון המעטה, שהניחה לפני המשטרה, לענין הסיכון הנשקף מקאהן או כלפיו, אין תמה כי התביעה עצמה (שאין לחשוד בה, ולו לרגע, כי ניהלה תיק זה באופן שאינו לוחמני ממש), אפילו היא, מצאה להשאיר ההחלטה בענין אופן ריצוי עונשו של קאהן - לשיקול דעת בית המשפט, על כל המשתמע מכך.

20. רק כדי להמחיש לקורא, כי מקום בו קיימות ראיות, ולו מנהליות, לסיכון הנשקף מפלוני או כלפיו - אזי בית המשפט לא יאשר עבודות שירות, ויסמוך ידו על קביעת הממונה, אפנה למקרהו של אייל לוי, נאשם אחר בפרשה זו ממש (הנאשם 4).

לוי הורשע במסגרת פרשה זו לאחר ניהול הוכחות, והושתו עליו ארבעה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

דא עקא, שבמקרה של לוי, כמו בעניינו של קהאן, המליץ הממונה שלא לשלבו בעבודות שירות, נוכח "קשרים עם עבריינים בכירים וראשי ארגון פשע המוכרים היטב למשטרה".

בניגוד למקרה כאן, בעניינו של לוי, שאף הוא ביקש מבית המשפט שלא לאמץ את חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות, הציגה המשטרה לבית המשפט, בדיון שהתקיים במעמד צד אחד, מספר ידיעות שונות, מהותיות ובעלות תוכן, מהן עלה כי ללוי **קיימים סכסוכים, תלויים ועומדים**, כאלה שלא יפתרו בהטלת מטבע או ב"זוג או פרט".

נציגי המשטרה עמדו על כך שאין לדעת מי ומתי ירצו לפגוע בו, אם בפגיעה ישירה או אם כפגיעה מתוקף היותו חבר בארגון פשיעה. בנסיבות אלה, נקבע על ידי בית המשפט כי **קיימת סבירות לאפשרות פגיעה בלוי**, ועל כן החלטת הממונה היתה נכונה ובוודאי סבירה (ראו ההחלטה מיום 19.4.2017 במסגרת הליך זה, שאיננה חסויה).

ערעור על קביעה זו, בענין אייל לוי, נדחה, גם לאחר מאמץ נוסף שערך בית המשפט המחוזי מול הממונה על עבודות, אך לשווא (ראו ע"פ 57401-04-17).

21. טרם חתימה עליו להתעכב ולמלא חוב מסוים כלפי הממונה, כאמור בהערת השוליים הנזכרת בכותרת הפרק ולפיה "החלטתו של הממונה על עבודות השירות איננה סבירה". על פי החוק, על בית המשפט לבדוק את סבירות החלטתו של הממונה, ומכאן הכותרת דלעיל. אולם, הלכה למעשה, הפגם מיוחס (משפטית) לממונה - על לא עוול בכפו. ודוק: הרי המשטרה מעבירה אליו, אל הממונה, חוות דעת קצרצרה, מעין פרפרזה ממש, ואין הממונה נחשף, למיטב הבנתי (ולמיטב זכרוני, גם כפי שנמסר בדיון במעמד צד אחד), לחומר הגולמי, כפי שהוא נחשף בפני בית המשפט, במעמד צד אחד. הממונה מקבל את המודיעין מן המשטרה ומתייחס אליו "ככזה ראה וקדש", על פני הדברים - בלית ברירה, בהיעדר יכולת או סמכות לבדוק את המלצת המשטרה. על כן, מבחינה משפטית הפגם אמנם "משויך" לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, אולם הלכה למעשה, מן ההגינות לומר, כי הפגם והטעות כלל וכלל אינם "שלו", אלא של המשטרה.

22. סוף דבר, שאני מורה לממונה על עבודות השירות לגייס לשירותיו את קאהן, בהתאם להסדר הטיעון שנחתם בין הצדדים. חוות דעת מתוקנת תוגש איפוא לבית המשפט תוך 30 יום מהיום, ובה פירוט מקום התעסוקה של קאהן, ומועד תחילת ריצוי העונש.

23. המזכירות תעביר העתק החלטה זו לעיון הממונה.

ניתנה היום, ט' אייר תשע"ט, 14 מאי 2019, בהעדר הצדדים.

[1] ליתר דיוק: המלצת המשטרה לממונה - היא שאיננה סבירה; על כך ארחיב ואסביר בהמשך.